

12 OCTOBER 1941

Bundesarchiv Berlin, dokument R58/218

145

II. Meldungen der Einsatzgruppen und -kommandos.

Einsatzgruppe A. Sonderkommando 1a,

Standort Reval - meldet:

Juden in Estland.

Zu Beginn des Jahres 1940 lebten in Estland etwa 4 500 Juden. Von ihnen wohnten etwa 1 900 bis 2 000 in Reval, stärkere jüdische Gemeinden waren in Dorpat, Narwa und Pernau, während das flache Land nur wenig Juden aufwies.

Die von den Russen vorgenommenen Verschleppungen sind, soweit es sich um Juden handelt, der Zahl nach nicht festzustellen. Soweit bisher ermittelt werden konnte, war das Judentum dadurch kaum geschwächt worden.

Mit dem Verdrängen der deutschen Truppen auf estnischen Gebiet hat etwa die Hälfte der Juden Vorbereitungen zur Flucht getroffen und, da diese Juden mit den Sowjet-Behörden zusammengearbeitet hatten, mit ihnen das Land in östlicher Richtung verlassen. Nur wenige wurden in Reval erfasst, da ihnen der Weg zur Flucht abgeschnitten worden war. Nach der Besetzung des Landes blieben noch etwa 2 000 Juden im Lande gewesen sein.

Der beim Einrücken der Wehrmacht gebildete estnische Selbstschutz begann sofort, Juden festzunehmen. Spontane Kundgebungen gegen das Judentum unterblieben, da es weitgehend an einer Aufklärung der Bevölkerung fehlte.

Von hier wurde daher sofort veranlaßt:

1. Festnahme aller männlichen Juden über 16 Jahre,
2. Festnahme aller arbeitsfähigen, in Reval und Umgebung wohnhaften Jüdinnen im Alter von 16 bis 60 Jahren, die zum Torfstechen eingesetzt wurden.
3. Geschlossene Unterbringung der in Dorpat und Umgebung wohnhaften Jüdinnen in der Synagoge und einem Wohngebäude in Dorpat.

146

en Juden und Jüdinnen

Alter, Geschlecht und e der Unterbringung in ndlichen Lager.

hre alten Juden wurden mit ngesetzten Juden-Alterten hutz unter Kontrolle der Ur die Stadt und den Land- Gango, da die Fahndung nach Juden nicht abgeschlossen tland erschossenen Juden

Maassnahmen werden etwa er am Leben sein. hön jetzt judenfrei. ung wohnhaften Juden wird Kreis Reval) ein Lager vor- ung der Juden aus Reval er- Juden Estlands aufnehmen innen werden auf dem Grund- ten Strafbefängnisses mit und Torfstechen böhöhäftigt, sanzierungsfragen gelöst

angeordnet: über 6 Jahre durch einen gel- cen, auf der linken Brust- u tragenden Stern, Öffentlichen Gewerbes, ürgersteigen, Öffentlichen he von Theatern, Kinos und

jüdischen Vermögens,

II. Einsatzgruppen ja Einsatzkommando ettekanded

Einsatzgruppe A. Sonderkommando 1a,

Koht : Tallinn¹ - kannab ette:

Juudid Eestis

1940. aasta alguses elas Eestis ligi 4500 juuti. Neist 1900-2000 elasid Tallinnas. Suuremad kogukonnad asusid Tartus, Narvas ja Pärnus, maal elas juute vähe.

Venelaste poolt küüditatud juutide täpne arv ei ole teada. Seni teada olevail andmeil ei nõrgestanud see eriti juudi kogukonda.

Saksa vägede edasitungimise käigus Eesti alal valmistusid umbes pooled juudid põgenema, kuna nad tegid koostööd nõukogude võimuga ja kavatsesid koos selle aktivistidega põgeneda Ida suunas. Vaid vähesed peeti kinni Tallinnas, kuna nende põgenemistee oli tõkestatud. Pärast maa okupeerimist oli seal ligi 2000 juuti.

Wermachti maale saabumisel moodustatud omakaitse asus kohe juute areteerima. Juutidevastaseid spontaanseid meeleavaldusi ei olnud, kuna elanikkond ei saanud eelnevalt selgitusi.

Seetõttu andsime järgmised korraldused:

1. Kinnipidamisele kuuluvad kõik juudi mehed vanuses üle 16 aasta.
2. Kinnipidamisele kuuluvad kõik töövõimelised juuditarid vanuses 16 - 60 aastat, kes elavad Tallinnas ja selle ümbruses. Neid tuleb kasutada turbatootmises.
3. Tartus ja selle ümbruses elavad juuditarid paigutada sünagoogi ja ühte elumajja.
4. Tuleb areteerida kõik Pärnus ja selle ümbruses elavad juudid ja juuditarid.
5. Tuleb arvele võtta kõik juudid, näidates ära nende vanuse, soo ja kuivõrd kõlblikud on nad töötegemiseks, samuti arvestades nende paigutamist ehitamisel olevasse laagrisse.

Üle 16-aastased juudi mehed, välja arvatud arstid ja vanemaiks määratud, hukati eesti omakaitse rühmade poolt sonderkomandode järelvalve all. Tallinnas ja selle ümbruses jätkuvad hukkamised, sest peitu läinud juutide kinnipüüdmine pole lõppenud. Seni mahalastud juutide arv moodustab Eestis 440.

¹ Originaalis Reval (Tallinn) ja Dorpat (Tartu)

Pärast seda toimingut jääb elu 500 - 600 lastega juuditari.

Maapaigad on juba praegu täiesti juudivabad.

Tallinna ja selle ümbruse juutide tarvis on käesoleval ajal ettevalmistamisel Harku laager, mis pärast Tallinna juutide paigutamist sinna saab laiendatud ja suudab ära mahutada kõik Eesti juudid. Kõik töövõimelised juuditarid rakendatakse põllutöödel ja turbalõikamisel laagri lähedase vangla maadel, nõnda leiavad lahenduse toitlustamise ja finantseerimise küsimused.

Pakiliste meetmetena on ette nähtud järgmised:

1. Kõik juudid, kes on üle 6 aasta vanad, on kohustatud kandma riietel vasakul rinnaesisel ning selja peal kollast vähemalt 10 cm suurt tähte.
2. On keelatud igasuguste ühiskondlike tööde tegemine ja käsitööd.
3. On keelatud kõnniteede ja ühistranspordi kasutamine, teatrite, kinode ja einelaudade külastamine.
4. Tuleb rekvireerida kõik juutidele kuuluvad varad.
5. Keelatud on koolide külastamine.